

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.010.01.2023

Pan
Paweł Okrasa
Burmistrz Wielunia
Plac Kazimierza Wielkiego 1
98-300 Wieluń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/013 – Wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 93-106 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

dydak

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Wieluniu ¹ , Plac Kazimierza Wielkiego 1, 98-300 Wieluń
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Okrasa, Burmistrz Wielunia, od 2 grudnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	• Działania gminy na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym • Realizacja projektów pilotażowych dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2022 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Magdalena Łysek, Specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/72/2023 z dnia 20 kwietnia 2023 r. (akta kontroli str.1-34)

¹ Dalej: Urząd lub Gmina.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Gmina Wieluń podejmowała działania związane z wdrażaniem gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), w tym poprzez realizację projektu pilotażowego. Z uwagi jednak na stwierdzone nieprawidłowości, NIK ocenia prowadzone działania na rzecz GOZ jako nie w pełni prawidłowe i skuteczne.

Działania na rzecz GOZ koncentrowały się w przede wszystkim na realizacji ustawowych zadań i obowiązków dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi⁴, w szczególności: zapewnienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych; zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami; prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych na rzecz prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi (w tym selektywnego zbierania odpadów komunalnych), a także efektywności energetycznej.

W trakcie kontroli stwierdzono jednak następujące nieprawidłowości: nieopracowanie projektu Programu Ochrony Środowiska, stanowiącego podstawę realizacji polityki ochrony środowiska, o którym mowa w art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁵; nieosiągnięcie w latach 2021-2022 wymaganych prawem poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, co było niezgodne z art. 3b ucpg, a także uchybienie ustawowemu terminowi prowadzenia kontroli w stosunku do podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, która powinna być prowadzona co najmniej raz na dwa lata (art. 9u ust. 1a ucpg⁶).

Ponadto, wbrew obowiązkowi określonymu w art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷, systemem kontroli zarządczej nie objęto w wystarczającym stopniu skutecznego przydziału obowiązków, gdyż w zakresach czynności nie uwzględniono zadań dotyczących GOZ i nie wyznaczono osoby odpowiedzialnej za nadzór, koordynację i monitoring działań na rzecz GOZ (w tym projektu pilotażowego).

Gmina nie udostępniała na stronie internetowej Urzędu oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 9 lit.a-c i e-f ucpg, ani nie informowała o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej⁸. Zdaniem NIK przygotowanie i planowanie projektu pilotażowego GOZ w Gminie nie było w pełni rzetelne z uwagi na nieokreślenie precyzyjnego i możliwego do realizacji harmonogramu działań, zawierającego podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań. Także wbrew zawartym z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej⁹ umowom nr 31/2020/Wn05/OZ-UK-go/P i nr 32/2020/Wn05/OZ-UK-go/P oraz zawartemu Porozumieniu GOZ¹⁰, Gmina nie opracowywała i nie przekazywała do NFOŚiGW wymaganych dokumentów.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Wynikających w szczególności z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469., dalej: ucpg), a także ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm., dalej: ustawa o odpadach).

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm., dalej: ustawa Poś.

⁶ Dodanym przez art. 1 pkt 35 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579 ze zm.) zmieniającej ucpg z dniem 6 września 2019 r.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 2166 ze zm.

⁹ Dalej: NFOŚiGW.

¹⁰ Ustalającego zasady współpracy przy dofinansowaniu ze środków NFOŚiGW przedsięwzięć dotyczących upowszechniania doświadczeń we wdrażaniu idei gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie gminy w oparciu o pilotażowe, kompleksowe koncepcje realizowane w gminie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym

Opis stanu faktycznego

Cele i działania/zadania na rzecz wsparcia gospodarki o obiegu zamkniętym

Uchwałą nr XLV/540/14 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 22 października 2014 r. w Gminie przyjęto *Strategię Rozwoju Gminy Wieluń 2025* (dalej: *Strategia Rozwoju*). Zarówno w *Strategii Rozwoju*, jak i w pozostałych programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹², nie określono szczegółowych celów i działań na rzecz wsparcia gospodarki o obiegu zamkniętym (w szczególności dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów).

(akta kontroli str. 55-151, 415, 418, 1095, 1100, 2324, 2327)

W 2022 r. przeprowadzono ewaluację *Strategii Rozwoju*. Wskazano wówczas, że „*Strategia* w latach 2014-2020 służyła jako narzędzie pozyskiwania środków zewnętrznych¹³ m.in. w zakresie ochrony środowiska, na następujące projekty:

- Budowa systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z punktem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych¹⁴ w Rudzie wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Wartość projektu: 16 407,8 tys. zł (dofinansowanie UE-FS: 9 070,9 tys. zł, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIS), 2.2. Gospodarka odpadami komunalnymi);
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Wieluń I i II edycja. Wartość projektów: 8 397 tys. zł (dofinansowanie UJF-FFRR: 5 827,3 tys. zł RPO WŁ 4.1. Odnawialne źródła energii, perspektywa 2014-2020);
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Rudzie. Wartość projektu: 708,3 tys. zł (dofinansowanie UE-EFRR: 542,7 tys. zł. RPO WŁ II.6. Ochrona powietrza, perspektywa 2007-2013).

W celu bezpiecznego usunięcia azbestu z terenu Gminy¹⁵, przygotowano także dwa *Programy usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wieluń* na lata 2016-2019¹⁶ oraz 2021-2023¹⁷. Na unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest Gmina otrzymała dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi (dalej: WFOŚiGW w Łodzi) w wysokości 47,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 152-181, 182-258)

Burmistrz nie opracował Programu Ochrony Środowiska, wbrew obowiązкови określoneму w art. 17 ustawy Poś. W konsekwencji powyższego, polityka ochrony środowiska w Gminie nie była prowadzona za pomocą gminnego programu ochrony środowiska (dalej: GPOŚ) zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy Poś. Przyjęty uchwałą nr XXIV/237/04 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 17 grudnia 2004 r. *Program Ochrony Środowiska* opracowany został do 2012 r. Dopiero w 2021 r., tj. po 16 latach,

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 1259 ze zm.

¹³ W okresie realizacji *Strategii* wykonano liczne projekty z udziałem Funduszy Europejskich, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych oraz środków budżetu Państwa.

¹⁴ Dalej: PSZOK.

¹⁵ Poprzez realizację następujących zadań: 1) zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania; 2) stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi; 3) Stworzenie sprzyjających warunków usuwania wyrobów azbestowych w całym okresie działania Programu; 4) prowadzenie monitorowania powstawania odpadów azbestowych i gospodarki nimi; 5) stworzenie systemu dotowania usuwania azbestu.

¹⁶ Przyjęty uchwałą nr XXVI/275/16 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 8 września 2016 r.

¹⁷ Przyjęty uchwałą nr XLII/575/21 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 24 lutego 2021 r.

przygotowano *Aktualizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wieluń*, który jednak został negatywnie zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi. RDOŚ w Łodzi wskazał, że zarówno w projekcie *Aktualizacji GPOŚ*, jak i prognozie oddziaływania na środowisko, nie zawarto podstawowych informacji dotyczących planowanych do realizacji zadań¹⁸ polegających na:

- budowie instalacji do doczyszczania, przetwarzania stabilizatu/kompostu o wydajności do 25000Mg/rok;
- budowie instalacji do recyklingu szkła o wydajności 25000 Mg/rok;
- budowie instalacji do wytwarzania polepszaczy gleby i nawozów z odpadów organicznych i mineralnych o wydajności do 70000Mg/rok;
- budowie instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych o wydajności do 30000 Mg/rok;
- rozbudowie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;
- rozbudowie instalacji komunalnej do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych o wydajności do 45000 Mg/rok.

W opracowanej *Aktualizacji GPOŚ* z 2021 r. nie wskazano celów i zadań na rzecz wsparcia GOZ m.in. działań dotyczących minimalizacji wytwarzania odpadów.

(akta kontroli str. 259-414, 415, 418, 421-482, 745-755, 1095, 1100-1106)

Przygotowanie i planowanie działań/zadań na rzecz GOZ w dokumentach gminy

2.1. Faza przygotowania (analizy)

W dokumentach Gminy nie zaplanowano celów i działań na rzecz GOZ uwzględniających stosowne konsultacje i analizy¹⁹, ani nie określono kryteriów oceny działań na rzecz GOZ, pomimo że w *Sprawozdaniu z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028 za lata 2017-2019*²⁰ podkreślono, że: "konstruując cele i zadania szczególny nacisk należy położyć na:

- instrumenty dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów;
- gospodarkę o obiegu zamkniętym (Circular Economy);
- uszczelnienie systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gmin;
- bilansowanie przepływu strumienia odpadów komunalnych".

Brak było także precyzyjnego i możliwego do realizacji harmonogramu działań, zawierającego podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań.

Burmistrz wyjaśnił, że „w okresie przygotowywania Strategii jako główny kierunek rozwoju wskazano turystykę. Natomiast brak określenia harmonogramu oraz celów i działań na rzecz wsparcia GOZ nie uniemożliwiało ubiegania się o środki finansowe ani nie było warunkiem koniecznym do podpisania porozumienia o przystąpieniu do programu pilotażowego GOZ. Mając jednak na względzie zasadność zachowania spójności pomiędzy dokumentami programowymi a faktycznymi kierunkami rozwoju gminy, uwzględnione zostanie rozszerzenie programów o zapisy dotyczące GOZ".

(akta kontroli str. 415, 418-419, 485-744, 1095, 1100, 1096, 1107, 2324, 2328)

2.2. Faza planowania

Sprawozdanie PGO WŁ, przygotowane w kwietniu 2021 r. wskazało, że w Wieluniu funkcjonowała:

¹⁸ Zgodnie z zapisami planu inwestycyjnego, który stanowi załącznik nr 1 do planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031 przyjętego uchwałą XXXVII/466/2021 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 września 2021 r.

¹⁹ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030) z 2017 r. podkreśliła konieczność wspierania sukcesywnego ograniczenia masy odpadów deponowanych na składowiskach i ich wtórnego, surowcowego wykorzystania.

²⁰ Dalej: Sprawozdanie PGO WŁ.

- kompostownia odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zbieranych²¹;
- instalacja do sortowania odpadów²²;
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne²³.

Zgodnie z zapisami planu inwestycyjnego stanowiącego załącznik nr 1 do Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego²⁴ lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028 przyjętego uchwałą XL/502/2017 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 20 czerwca 2017 roku, na terenie Gminy zostały uwzględnione do realizacji następujące inwestycje:

- budowa PSZOK w Rudzie;
- budowa kompostowni w Rudzie w celu uzyskania statusu instalacji komunalnej w zakresie MBP (mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów).

(akta kontroli str. 485-744)

2.2.1. Według *Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Wieluniu*, nadanego Zarządzeniem nr 241/18 Burmistrza Wielunia z dnia 31 grudnia 2018 r. za prowadzenie spraw z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi odpowiedzialny był Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Niemniej ani w regulaminie organizacyjnym ani w zakresach czynności pracowników nie uwzględniono zadań dotyczących GOZ (w tym zadań w zakresie realizacji projektu pilotażowego dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym).

(akta kontroli str. 756-892, 2241, 2243, 2325, 2328)

2.2.2. W grudniu 2019 r. Gmina podpisała umowę o dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020²⁵ na *Budowę Systemu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Rudzie z infrastrukturą towarzyszącą*, na kwotę 9 070,9 tys. zł (wartość projektu na dzień podpisania umowy wynosiła 16 407,8 tys. zł²⁶).

Na dzień 31 grudnia 2022 r. wydatkowano łącznie 3 998,7 tys. zł²⁷ (2 210,6 tys. zł dotacji POiŚ, 1 040,3 tys. zł pożyczki NFOŚiGW oraz 747,7 tys. zł środków własnych), został także wyłoniony wykonawca zadania oraz złożono pismo do NFOŚiGW z prośbą o przesunięcie terminu zakończenia realizacji inwestycji o dwa lata, tj. do 31 grudnia 2023 r.

Jak wyjaśnił Burmistrz, „projekt nie został dotychczas zrealizowany z uwagi na zmieniające się potrzeby Gminy oraz dużą zmienność rynku, w tym cen usług i materiałów budowlanych związaną z zerwanymi łańcuchami dostaw, które są kluczowe dla budowy tego typu inwestycji. W konsekwencji dwukrotnie unieważniono postępowanie na część budowlaną, która stanowi największy koszt (raz z uwagi na brak ofert, drugi raz ze względu na istotne przekroczenie środków zabezpieczonych na realizację zadania)”.

(akta kontroli str. 51-52, 420, 483-484, 893-1092, 2251, 2253-2254)

2.3. Faza realizacji

W 2021 r. otrzymano dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi na realizację projektu pn. „Wieluń sprzyja ekologii”, którego celem była promocja idei GOZ. Projekt obejmował:

²¹ O zdolnościach przerobowych 8600 ton, przerabiająca w procesie R3 odpady o kodach: 190802; 190805; 191207; 191212; 200201; 200302.

²² O zdolnościach przerobowych 39000 ton, przerabiająca w procesie R12 odpady o kodach: 200203; 200301; 200303; 200307; 200399.

²³ O pojemności całkowitej 511350,00 m³ i masie zeskładowanych odpadów 108488,53 tony.

²⁴ Dalej: WPGO.

²⁵ Z Funduszu Spójności, Perspektywa 2014 - 2020 Działanie 2.2. Gospodarka odpadami komunalnymi.

²⁶ W Gminie przewiduje się wzrost wydatków ogółem na realizację projektu do 19 108,1 tys. zł (dotacja POiŚ – 9 070,9 tys. zł; pożyczka NFOŚiGW – 4 268,6 tys. zł oraz środki własne Gminy – 5 768,5 tys. zł).

²⁷ Na zakup: Rozdrabniacza mobilnego z osprzętem; ciągnika rolniczego kołowego z osprzętem; przesiewacza (sita) mobilnego z osprzętem; ładowarki kołowej (teleskopowej) z osprzętem oraz dwóch przyczep do ciągnika typu wywrotka.

- utworzenie Mobilnego Biura Informacji o Odpadach: Wspólnym Systemie Segregacji Odpadów oraz Gospodarce o Obiegu Zamkniętym, które edukowało jak ważna jest segregacja odpadów i ich ponowne wykorzystanie²⁸;
- zakup koszy do segregacji odpadów w celu wyrabiania nawyków segregacji odpadów²⁹;
- konkurs fotograficzny o tematyce ekologicznej dla mieszkańców oraz konkurs plastyczny o tematyce ekologicznej dla uczniów w różnych kategoriach wiekowych: przedszkola/szkoły podstawowe/szkoły średnie³⁰;
- konferencję: „Wieluń sprzyja ekologii” poświęconą Wspólnemu Systemowi Segregacji Odpadów oraz Gospodarce o Obiegu Zamkniętym;
- happening: „Wieluń sprzyja ekologii”, podczas którego zorganizowane zostały warsztaty ekologiczne dla mieszkańców i dla uczniów.

Utworzona została także strona internetowa projektu <https://eko.komunalne.wielun.pl/>. Projekt był realizowany przez gminną spółkę Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o., które jest odpowiedzialne za eksploatację instalacji do przetwarzania odpadów i składowiska odpadów w Rudzie. Przedsiębiorstwo pozyskało 42 tys. 800 zł dotacji z WFOŚiGW w Łodzi, wkład własny wyniósł 10 tys. zł.

(akta kontroli str. 1210-1211)

2.3.1. Gmina podejmowała działania na rzecz wsparcia GOZ, przy czym działania te nie były wystarczająco skuteczne w minimalizowaniu wytwarzania odpadów komunalnych. W latach 2019-2021 odnotowano wzrost ilości odpadów wytwarzanych przypadających na jednego mieszkańca Gminy odpowiednio: 373 kg w 2019 r.³¹, 411 kg w 2020 r. i 419 kg w 2021 r. Tendencja wzrostowa w latach 2018-2021 w ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca została odnotowana także w skali województwa łódzkiego (319 kg w 2018 r., 332,9 kg w 2019 r., 351 kg w 2020 r. i 364 kg w 2021 r.), jak i na terenie Polski (325 kg w 2018 r., 332 kg w 2019 r., 344 kg w 2020 r. i 360 kg w 2021 r.). W 2022 r. zarówno w Gminie, jak i w województwie łódzkim oraz Polsce spadła ilość odpadów wytwarzanych przypadających na jednego mieszkańca odpowiednio: 400 kg, 356 kg i 355 kg.

Przy czym ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca gminy Wieluń była każdorazowo wyższa od średniej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych przez mieszkańca województwa łódzkiego (o 12,05% w 2019 r., o 17,09% w 2020 r., o 15,11% w 2021 r. i o 12,36% w 2022 r.) oraz od mieszkańca kraju (o 12,35% w 2019 r., o 19,48% w 2020 r., o 16,39% w 2021 r. i o 12,68% w 2022 r.). Jak wyjaśnił Burmistrz „dane GUS wskazują na ogólnopolską tendencję wzrostową masy wytwarzanych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca. Problem ten nie jest możliwy do rozwiązania na poziomie gminy, a jedynie na poziomie ustawodawcy. Kluczowe znaczenie ma bowiem zmniejszenie ilości opakowań oraz zwiększenie efektywności i trwałości produktów, które to służą mieszkańcom coraz krócej”.

(akta kontroli str. 1093, 2242, 2244-2245)

2.3.2. System monitorowania realizacji celów i zadań w zakresie gospodarki odpadami w Gminie polegał na stałej analizie aktualności wykazu nieruchomości zamieszkałych, monitorowaniu dokonywanych na nieruchomościach zmian w zakresie liczby mieszkańców oraz aktywnej edukacji mieszkańców. Działania te

²⁸ Przechodnie, uczniowie dowiadawali się, że odpady to surowce i można z nich wytworzyć nowe rzeczy, np. nowe przedmioty z plastiku, łopaty do odśnieżania, a ze szkła nowe opakowanie lub słoik. Przekonywano o konieczności segregacji.

²⁹ Zestawy koszy były dystrybuowane w placówkach oświatowych biorących udział w projekcie.

³⁰ Nagrodami w konkursach były tzw. EKO BOX'y (zestaw produktów proekologicznych zawierających np. zgniatarkę do butelek, gadżety ekologiczne, torby ekologiczne).

³¹ Za 2018 r. - brak danych.

były prowadzone we współpracy z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w Wieluniu³², w której Gmina posiada 100% udziałów.

(akta kontroli str. 48)

Realizacja zadań i obowiązków gminy na rzecz GOZ wynikających z ucpg

3.1. Gmina zapewniała selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 5 ucpg, a także utworzyła stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 6 ucpg.

(akta kontroli str. 35, 1093-1094)

W obowiązujących w okresie objętym kontrolą *Regulaminach utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wieluń*³³ określono wymagania w zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych. Ponadto uchwałą nr XXXII/458/20 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 27 sierpnia 2020 r. uszczegółowiono sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zgodnie z przyjętymi regulaminami obowiązującymi w latach 2018-2023, w Gminie dopuszczono łączne zbieranie odpadów tworzyw sztucznych, metali, opakowań wielomateriałowych. Gmina nie występowała jednak do Ministra właściwego do spraw klimatu o wydanie zezwolenia, w drodze decyzji, na częściowe odstępstwo od selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych polegające na łącznym zbieraniu odpadów z tworzyw sztucznych, metali, opakowań wielomateriałowych i szkła (art. 4b ucpg). Jak wyjaśnił Burmistrz „łączne zbieranie odpadów suchych odbywało się na podstawie rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów³⁴ i spotkało się z pozytywnym odbiorem mieszkańców”.

(akta kontroli str. 1113-1167, 2251, 2253)

Zgodnie z art. 6m ucpg oraz podjętymi na podstawie ucpg przez Radę Miejską w Wieluniu uchwałami, właściciele nieruchomości zamieszkałych, mieli obowiązek składania deklaracji za gospodarowanie odpadami komunalnymi uwzględniającej liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość. Liczba mieszkańców zadeklarowanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na koniec każdego roku objętego kontrolą wynosiła zgodnie z *Analizą stanu gospodarki odpadami komunalnymi*: 26 891 w 2018 r., 26 744 w 2019 r., 26 672 w 2020 r., 26 466 w 2021 r. i 26 563 w 2022 r.

(akta kontroli str. 1224-1259)

Wojewoda Łódzki nie wydał, a tym samym nie przekazał Gminie zarządzenia w trybie art. 11c ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych³⁵, dodanego na mocy art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 31 marca 2020 r.³⁶, zmieniającej lub wyłączającej wymagania dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych, określone w regulaminie

³² Dalej: PK.

³³ Przyjętych uchwałami Rady Miejskiej w Wieluniu: nr LXII/782/22 z dnia 24 marca 2022 r.; nr XXXII/457/20 z 27 sierpnia 2020 r. (ze zmianą nr XLII/574/21 z dnia 24 lutego 2021 r.); nr III/33/18 z dnia 21 grudnia 2018 r.; nr XXII/234/16 z dnia 24 maja 2016 r. (ze zmianą nr XXVII/276/16 z dnia 6 października 2016 r.).

³⁴ Dz.U. poz. 906.

³⁵ Dz. U. z 2023 poz. 1327

³⁶ O zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Dz.U. poz. 568.

utrzymania czystości i porządku w gminie oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1 ucpg.

Niemniej, na podstawie art. 15r ust. 4 pkt 3 oraz ust. 7 i 8 ww. ustawy dodanego na mocy art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 31 marca 2020 r., Gmina zawarła z podmiotem odbierającym odpady komunalne aneks do umowy dotyczący odbioru odpadów z nieruchomości, w których zamieszkują osoby objęte izolacją domową. Na mocy aneksu, Wykonawca został zobowiązany do odbioru odpadów z zastosowaniem Wytycznych Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywołaną przez niego chorobę COVID-19, w czasie trwania pandemii/epidemii³⁷.

(akta kontroli str. 416, 419, 1168-1171)

Gmina utworzyła jeden stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) i zapewniła do niego łatwy dostęp. PSZOK w Rudzie dla mieszkańców Wielunia znajdował się ok. 5,6 km (9 minut) na północny-wschód od Wielunia przy drodze wojewódzkiej nr 486. PSZOK był otwarty codziennie, z wyłączeniem niedziel i dni ustawowo wolnych od pracy. Zasady przyjmowania odpadów określone zostały w Regulaminie PSZOK dostępnym na stronie internetowej Gminy Wieluń³⁸ i na bramie PSZOK.

Gmina zapewniła w PSZOK selektywne zbieranie odpadów komunalnych tj.: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady, a także odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony oraz odpady tekstyliów i odzieży, a także odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych. PSZOK był całodobowo monitorowany.

(akta kontroli str. 35, 1172-1196, 2241, 2243)

3.2. Gmina zapewniała zagospodarowanie odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6b ucpg. Z roku na rok rosła liczba odpadów komunalnych poddawanych recyklingowi (927,33 ton w 2018 r.; 1 697,76 ton w 2019 r.; 1 776,30 ton w 2020 r.; 2 060,51 ton w 2021 r. i 2 097,90 w 2022 r.). Ponadto Gmina ograniczyła masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do zera w 2022 r. oraz osiągnęła 100% poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

(akta kontroli str. 1093-1094, 1102-1106)

3.3. Urząd, zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 8 ucpg, prowadził działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W ramach aplikacji *BLISKO* uruchomiono dla mieszkańców moduł wspomagający poprawną segregację odpadów oraz informujący o zbliżających się terminach odbioru odpadów. Działania edukacyjne prowadzone były zarówno przez Gminę³⁹, placówki

³⁷ <https://www.gov.pl/web/klimat/wytyczne-ws-postepowania-z-odpadami-w-czasie-wystepowania-zakazen-koronawirusem-sars-cov-2>

³⁸ <https://www.um.wielun.pl/dla-mieszkancow/czyste-miasto/2961-regulamin-punktu-selektywnej-zbiorki-odpadow-komunalnych-w-rudzie.html>

³⁹ Przygotowano ulotki na temat poprawnej segregacji odpadów komunalnych wraz z informacją nt. GOZ oraz stronę internetową GOZ: <https://www.eko.komunalne.wielun.pl/> z materiałami edukacyjnymi. Ulotki na temat poprawnej segregacji przygotowano także w języku ukraińskim.

oświatowe⁴⁰, których organem prowadzącym była Gmina, a także Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.⁴¹

(akta kontroli str. 36-45, 47-48, 52, 1208-1209, 1212-1223, 1839-1842)

3.4. Gmina nie udostępniała na stronie internetowej Urzędu oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. a-c i e-g ucpg.

(akta kontroli str. 1096, 1107)

3.5. Gmina dokonywała corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 3 ust. 2 pkt 10 ucpg oraz sporządzała⁴², w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy i udostępniała na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy *Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi*, obejmującą zakres wymieniony w art. 9tb ucpg.

(akta kontroli str. 1224-1259, 2242, 2245)

3.6. Gmina w 2020 r. osiągnęła wymagane art. 3aa ucpg poziomy:

- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości 57,24% (przy wymaganym minimalnym poziomie odzysku w 2020 r. - 50% wagowo⁴³);
- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości 100% (przy wymaganym poziomie za 2020 r. co najmniej 70% wagowo);

oraz do dnia 16 lipca 2020 r. – ograniczyła zgodnie z art. 3c ucpg masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do 16,38% przy wymaganym poziomie równym lub niższym niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

W latach 2021-2022 Gmina nie osiągnęła wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, o których mowa w art. 3b ucpg: za 2021 r. poziom ten wyniósł 15,59% przy wymaganym minimalnym poziomie 20% wagowo, a za 2022 r. - 15,84% przy wymaganym poziomie co najmniej 25% wagowo.

Gmina brała udział w pilotażowym programie testowania urządzeń umożliwiających indywidualną kontrolę segregacji odpadów w zabudowie wielorodzinnej, jednakże, jak

⁴⁰ M.in. udział w Ogólnopolskim Programie Edukacyjnym dla Szkół „ZBIERAJ BATERIE I TELEFONY”; Dzień Ziemi pod hasłem „Jak prawidłowo segregować odpady? – akademia”, pokazy strojów wykonanych z odpadów; warsztaty „Zielono mi... pusegregujmy odpady razem”; zajęcia „Oszczędzam, segreguję, nie marnuję”; warsztaty „Czy śmieci mogą się przydać?”; teatrzyk kukielkowy „Rady na odpady”; zbiórka „Oczyść dom i świat z elektrośmieci”; akcje: „ZOSTAŃ SUPER ZAKRĘTAKIEM”, „Filtrujemy dla Bałtyku”, „Myślę, więc nie śmieć”, „Rodzice i dzieci, powietrze bez śmieci”, „Nie wyrzucaj-wykorzystaj” – zabawki z recyklingu, wyposażenie eko-pracowni w gry edukacyjne dotyczące selektywnej zbiórki odpadów; lekcje i gazetki edukacyjne. Dzięki dotacji ze środków WFOŚiGW w Łodzi (kwota 40.719,38 zł) utworzono Eko-pracownię pod chmurką pn. „Piątka w zagajniku” przy Szkole Podstawowej nr 5 w Wieluniu.

⁴¹ Eko-Lekcje, Akcje Sprzątania Świata, Akcja „Wieluń sprzyja ekologii” obejmująca: Mobilne Biuro Informacji o Odpadach, Mobilny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów, dystrybucję koszy do segregacji odpadów, konkursy fotograficzny i plastyczny, Uniwersytet Trzeciego Wieku – „Zasady segregacji odpadów” i „Nowa kompostowania w Rudzie”.

⁴² Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

⁴³ Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych.

wyjaśnił Burmistrz, „wdrożenie tych rozwiązań wymaga dużego zaangażowania finansowego i osobowego”.

(akta kontroli str. 1093, 1518-1521, 2251, 2254)

3.7. Gmina uchwaliła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który zawierał wymagania określone w art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. a i b ucpg. Gmina przed uchwaleniem regulaminu każdorazowo zasięgnęła opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

(akta kontroli str. 1113-1167)

3.8. W okresie objętym kontrolą usługę odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy świadczyła spółka gminna - PK. W latach 2018-2022 Gmina zawierała ze spółką umowy w sprawie zamówienia publicznego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, które w części dotyczącej odbierania odpadów zawierały w większości wymogi określone w art. 6f ucpg.

(akta kontroli str. 35)

W wybranych do kontroli umowach nr 107/2021 z dnia 4 lutego 2021 r., nr 698/2021 z dnia 30 września 2021 r. i nr 432/2022 z dnia 30 września 2022 r. nie zawarto jednak postanowień dotyczących kar umownych za nieosiągnięcie wymaganych przez ucpg poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych jako obowiązku Wykonawcy zgodnie z § 3 ust. 10 umowy nr 107/2021 i § 3 ust. 11 umów nr 698/2021 i nr 432/2022. Jak wyjaśnił Burmistrz: „to gmina jest zobowiązana do osiągnięcia określonych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Wprowadzenie do umów kar za nieosiągnięcie ustawowo określonych poziomów mogłoby wpłynąć na wysokość składanych ofert, a w konsekwencji doprowadzić do nierozstrzygnięcia przetargów lub narazić gminę na konsekwencje z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych”. W analizowanych umowach elementy tj.:

- rodzaje odpadów komunalnych odbieranych selektywnie od właścicieli nieruchomości, zgodnie z art. 6f ust. 1a pkt 2 ucpg;
- standardy sanitarnego wykonywania usług oraz ochrony środowiska, zgodnie z art. 6f ust. 1a pkt 3 ucpg;
- szczegółowy sposób postępowania w przypadku stwierdzenia nieselektywnego zbierania odpadów (w umowach nr 107/2021 i nr 698/2021), zgodnie z art. 6f ust. 1a pkt 7 ucpg;

zostały określone w Szczegółowym opisie przedmiotu zamówienia, który stanowił załącznik - integralną część umowy.

(akta kontroli str. 35, 1260-1328, 2251-2252, 2255, 2259-2322)

3.9. Gmina prowadziła w sposób rzetelny rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na podstawie art. 9b ucpg. Zgodnie z przyjętą zasadą, każdorazowy pisemny wniosek przedsiębiorcy o wpis bądź zmianę w rejestrze, generował konieczność aktualizacji rejestru. Rejestr był na bieżąco aktualizowany. W rejestrze na dzień 1 stycznia 2018 r. znajdowało się 10 podmiotów, natomiast na dzień 31 grudnia 2022 r. było ich siedem.

(akta kontroli str. 1329-1355, 2241, 2244)

3.10. W Urzędzie weryfikowano dane, na podstawie których sporządzano roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnym. Gmina weryfikowała dane zawarte w sprawozdaniu podmiotów zajmujących się odpadami⁴⁴, analizując okazaną dokumentację, na podstawie której były sporządzane dokumenty na potrzeby ewidencji odpadów oraz dokumenty potwierdzające przetworzenie odpadów (art. 9p ucpg) oraz porównując dane w sprawozdaniu

⁴⁴ O których mowa w art. 9n ust. 1, art. 9na ust. 1, art. 9nb ust. 1 lub art. 9o ust. 1 ucpg.

z danymi dotyczącymi ilości odebranych bądź przyjętych odpadów, które dołączane były do rozliczeń za wykonane usługi.

(akta kontroli str. 1109-1112, 1356-1359, 2241, 2243-2244)

3.11. Gmina sporządzała i składała w terminie⁴⁵, uprawnionym organom (Marszałkowi Województwa Łódzkiego i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Łodzi), roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Sprawozdania zawierały wszystkie wymagane elementy określone w art. 9q ust. 3 ucpg.

(akta kontroli str. 1356-1507)

3.12. W latach 2018-2022 na podstawie art. 9u ust. 1a ucpg przeprowadzono jedną kontrolę w stosunku do podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. Kontrola została przeprowadzona w maju 2022 r. i obejmowała swoim zakresem spełnianie wymagań przewidzianych dla podmiotu określonych w ucpg oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości⁴⁶. W kontrolowanym obszarze pracownicy Urzędu nie stwierdzili nieprawidłowości.

Liczne nieprawidłowości co do poprawności segregacji odpadów przez mieszkańców stwierdzono z kolei podczas objazdu rejonów przez przedstawicieli Urzędu Miejskiego wraz z podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, w celu sprawdzenia wywiązywania się podmiotu z ustawowych obowiązków oraz zapisów wynikających z obowiązującej umowy. Zgodnie z protokołem kontroli „rażące nieprawidłowości występowały zwłaszcza w przypadku odpadów resztkowych, których znaczna część mogła zostać zebrana w sposób selektywny”. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Gmina zobowiązała Wykonawcę do większej staranności i systematyczności w kontroli poprawności segregacji odpadów odbieranych od mieszkańców.

(akta kontroli str. 49, 1508-1517, 2251, 2254)

Gmina za pośrednictwem spółki gminnej – PK, prowadziła kontrole na podstawie art. 6ka ust. 1 ucpg (w części przypadków także przy udziale pracowników Urzędu i Straży Miejskiej), w zakresie spełniania obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ucpg. Jak wyjaśnił Burmistrz: „w związku z częstymi zmianami wśród osób sprawujących zarząd w przypadku nieruchomości niezamieszkałych (częste zmiany najemcy dokonywane wskutek wynajmu lokali pod firmy czy sklepy) postanowiono, że te nieruchomości są poddawane stałej cyklicznej kontroli dokonywanej przez Straż Miejską w Wieluniu, w zakresie posiadania umów na odbiór odpadów komunalnych oraz posiadania rachunków potwierdzających wykonywanie tych usług przez jednostki wywozowe. W przypadku braku umowy lub rachunków zarządcy byli zapoznawani z konsekwencjami, jakie z tego tytułu mogą wynikać oraz w przypadku braku umowy, byli zobowiązani do jej zawarcia. W celu weryfikacji, czy skontrolowani zarządcy nieruchomości, u których stwierdzono jakiegokolwiek uchybienia zastosowali się do wytycznych, Straż Miejska poddawała ich powtórnej kontroli”.

(akta kontroli str. 48-49)

3.13 W Urzędzie nie wprowadzono pisemnych odrębnych zasad dotyczących przestrzegania i stosowania przepisów ucpg. Kontrole prowadzone były na podstawie i w ramach ucpg.

W okresie objętym kontrolą, wobec braku naruszenia przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od

⁴⁵ Do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

⁴⁶ Dz.U. z 2013 r. poz. 122.

właścicieli nieruchomości, obowiązków sprawozdawczych, Burmistrz nie nakładał na te podmioty kar pieniężnych, o których mowa w art. 9x ust. 1 i 2 ucpg.

(akta kontroli str. 50, 2252, 2255)

3.14 W latach 2018-2022 na Gminę nie nałożono żadnej kary pieniężnej z tytułu niewłaściwego gospodarowania odpadami, o której mowa w art. 9z ucpg⁴⁷.

(akta kontroli str. 50, 1518-1521)

Działania gminy w celu przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym (realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o odpadach)

4.1. Gmina prowadziła działania zachęcające do tworzenia i wspierania sieci ponownego wykorzystania i napraw. W ramach akcji „Wieluń sprzyja ekologii” na cmentarzu komunalnym ustawiono regał na używane zniszczone do ponownego wykorzystania, a pojemnik „Serce na nakrętki” wykorzystywany był w centrum miasta, szkołach i przedszkolach. Gmina wzięła także udział w pilotażowym programie *Motywacyjny System Gospodarki Odpadami* z wykorzystaniem urządzeń do automatycznej segregacji odpadów, odzyskiwania surowców wtórnych oraz przygotowania systemu kaucyjnego⁴⁸. Jak wyjaśnił Burmistrz: „z uwagi na wysoką awaryjność systemu współpraca po zakończeniu programu pilotażowego nie była kontynuowana.”

Spośród wymienionych w art. 19a ustawy o odpadach, środków służących zapobieganiu powstawaniu odpadów, Gmina zachęcała do ponownego używania produktów i tworzenia systemów promujących ich naprawę i ponowne użycie, w szczególności w odniesieniu do sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tekstyliów, mebli, opakowań oraz materiałów i produktów budowlanych, a także proponowała najemcom nowych lokali wykorzystania mebli i wyposażenia uzyskanych z wcześniej opróżnionych lokali. Zachęcając do dokonywania darowizn produktów spożywczych i do innych form redystrybucji żywności, w Gminie powstała lodówka społeczna umożliwiająca przekazanie żywności potrzebującym. Prowadzono także liczne działania i kampanie informacyjne podnoszące poziom świadomości na temat zapobiegania powstawaniu odpadów i zaśmiecania.

Ponadto w realizowanym projekcie *Budowa Systemu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Rudzie z infrastrukturą towarzyszącą*, przewidziano punkt „nowego życia odpadów”:

- mają być zbierane i przekazywane kolejnym użytkownikom, celem ponownego użycia, przedmioty używane bez ingerencji w ich cechy (sprawny sprzęt AGD, RTV, meble);
- ma się odbywać naprawa lub inne czynności celem poprawy cech użytkowych przedmiotów przed przekazaniem kolejnym użytkownikom.

Budowany PSZOK ma zostać także wyposażony w infrastrukturę do podnoszenia świadomości społecznej tj. salka, ścieżka i taras edukacyjny.

(akta kontroli str. 47-48, 2244-2245)

W ramach działań na rzecz GOZ, Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., uzyskało od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pozwolenie nr G-1285/22 z dnia 16 grudnia 2022 r. na wprowadzanie do obrotu organicznego środka poprawiającego właściwości gleby „Karmon”. Środek przeznaczony był do stosowania w uprawach

⁴⁷ W kwietniu 2022 r. Gmina zwróciła się z wnioskiem do Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi o zawieszenie kary pieniężnej w wysokości 161 016,62 zł na okres 5 lat w związku z nieosiągnięciem wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W maju 2022 r. Łódzki WIOŚ postanowił odmówić wszczęcia postępowania w związku z niewymierzeniem administracyjnej kary pieniężnej.

⁴⁸ W ramach programu, na terenie miasta ustawiono recyklomaty, czyli urządzenia umożliwiające premiowanie mieszkańców selektywnie zbierających odpady. Mieszkańcy otrzymywali punkty zamieniane na zniżki do wejścia do gminnych obiektów tj. kino, teatr, basen czy muzeum.

polowych, na użytkach zielonych, w warzywnictwie, w uprawach sadowniczych, w uprawie roślin ozdobnych, pod trawniki oraz do rekultywacji gruntów. Środek został dopuszczony do obrotu handlowego oraz otrzymał pozytywne opinie następujących Państwowych Ośrodków Badawczych: Opinia Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, Opinia Państwowego Instytutu Weterynaryjnego Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, Opinie Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, Opinia Instytutu Medycyny Wsi w Lublinie oraz Opinia Instytutu Ochrony Środowiska Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie.

Organiczny środek poprawiający właściwości gleby magazynowany był luzem na utwardzonym podłożu. Środek nie był jednak przechowywany pod przykryciem (materiałem wodoszczelnym zabezpieczającym przed przemysianiem przez wody opadowe i oddziaływaniem promieni słonecznych) zgodnie z wydaną Decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W wyjaśnieniach Burmistrz podkreślił, że z informacji przekazanych przez PK, „była to sytuacja incydentalna spowodowana chęcią wyekspozowania środka przed sprzedażą”.

(akta kontroli str. 1197-1207, 2241, 2244)

4.2. Zgodnie ze *Sprawozdaniem PGO WŁ*, Gmina zrealizowała następujące zadania dotyczące gospodarowania odpadami – niewynikające z Krajowego Planu gospodarki odpadami 2022 i Krajowego Planu zapobiegania powstawaniu odpadów 2014, a wynikające z WPGO:

- a) Funkcjonowanie lodówki społecznej w ramach zadania: Tworzenie banków żywności gromadzących i dystrybuujących dla osób potrzebujących żywności w krótkim czasie pozostającym do upływu terminu ich przydatności do spożycia;
- b) Ulga w opłacie za odbiór odpadów komunalnych z tytułu posiadania przydomowego kompostownika w wysokości 20% opłaty podstawowej jako realizacja zadania: Finansowanie lub współfinansowanie zakupu przydomowych kompostowników;
- c) Zorganizowany system zbierania zużytych opon z możliwością odbioru na PSZOK, dwukrotnie w ciągu roku kalendarzowego z posesji oraz pozostawienia opon w punkcie wymiany w ramach zadania: Doskonalenie i rozwój systemu zbierania zużytych opon prowadzącego do utrzymania dotychczasowego poziomu odzysku;
- d) Odbiór leków przeterminowanych realizowany poprzez współpracę z aptekami oraz zapewnienie możliwości ich przekazania do PSZOK jako realizacja zadania: Upowszechnianie systemu zbierania przeterminowanych leków z gospodarstw domowych oraz określenie systemu zbierania odpadów w placówkach służby zdrowia;
- e) Wyposażenie w pojemniki do składowania zużytych baterii podmiotów prywatnych, placówek oświatowych oraz Urzędu w ramach zadania Ograniczenie składowania zużytych baterii i akumulatorów na składowiskach poprzez selektywne zbieranie tego typu odpadów oraz unieszkodliwianie ich w instalacjach do tego przeznaczonych. Ponadto w ramach dofinansowania z programu POIŚ, Gmina do końca 2023 r. planuje zakup i montaż pięciu sztuk miejskich punktów elektroodpadów.

W pozostałym zakresie wynikającym z ww. *Sprawozdania* tj. rozbudowa systemów zbierania olejów odpadowych poprzez utrzymanie wysokiego poziomu odzysku i recyklingu. Prowadzenie działań informacyjnych wśród mieszkańców oraz przedsiębiorców o szkodliwości olejów usuwanych do środowiska – zadania w tym zakresie zaplanowane są do wykonania do końca 2023 r. w ramach realizowanego dofinansowania z POIŚ.

(akta kontroli str. 2323, 2326-2327)

4.3 Gmina nie stosowała kryteriów ponownego użycia lub przygotowania do ponownego użycia odpadów przy udzielaniu zamówień publicznych.

W Urzędzie podejmowano działania proefektywnościowe. W 2018 r. Gmina Wieluń podpisała umowę na dofinansowanie projektu pn. „Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Wieluń” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 w kwocie do 3 256,38 tys. zł (co stanowiło do 85% kosztów kwalifikowalnych). Celem projektu było zwiększenie produkcji energii cieplnej i elektrycznej pochodzącej z odnawialnych źródeł energii w budynkach prywatnych na terenie Gminy Wieluń, a także uzyskanie oszczędności i optymalizacji kosztów zużycia tej energii. W tym celu zaplanowano inwestycję polegającą na budowie 260 szt. instalacji OZE⁴⁹ w 196 gospodarstwach domowych u 769 mieszkańców (grupa docelowa). Następnie Gmina przystąpiła do II edycji projektu, także współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020⁵⁰. W ramach projektu kontynuowano ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko oraz poprawę efektywności energetycznej poprzez wykorzystanie OZE w budynkach prywatnych na terenie Gminy⁵¹.

Gmina otrzymała także dotację z WFOŚiGW w Łodzi na realizację programów ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy⁵². Ponadto w latach 2018-2022, w zakresie efektywności energetycznej przeprowadzono cztery inwestycje w budynkach gminnych (docieplenie budynków) oraz 21 inwestycji w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy.

(akta kontroli str. 2324, 2327)

W 2020 r. w Gminie przyjęto pakiet uchwał dotyczących efektywności energetycznej tj.:

- uchwała nr XXXIII/460/20 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 7 września 2020 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wieluń”;
- uchwała nr XXXIV/501/20 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 13 października 2020 r. w sprawie uchwalenia „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Wieluń na lata 2019-2034”;
- uchwała Rady Miejskiej w Wieluniu XXXVIII/542/20 z dnia 30.12.2020 r. - *Strategia Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Wieluń*.

Ww. Strategia została przyjęta jako lokalny dokument programowy, określający długofalowe cele i działania zmierzające do wdrożenia i upowszechnienia elektromobilności oraz nisko- i zeroemisyjnego transportu. Dokument został podzielony na dwie części: pierwsza część zawiera dane charakteryzujące gminę w kontekście elektromobilności, analizę dotyczącą jakości powietrza oraz informacje o systemie komunikacyjnym i systemie energetycznym. Druga część definiuje cele i działania związane z wdrażaniem Strategii, które uzupełniają informacje dodatkowe o potencjalnych źródłach finansowania, analizie oddziaływania na środowisko oraz metodach monitorowania realizacji Strategii.

Gmina wystąpiła także o wydanie warunków zasilania dla ośmiu lokalizacji do budowy stacji ładowania pojazdów elektrycznych, które realizowane będą przez prywatne podmioty.

(akta kontroli str. 1522-1826, 1827-1832)

⁴⁹ 59 instalacji kotłów na biomasę – pellet, dostawę i montaż 123 instalacji fotowoltaicznych oraz 78 instalacji kolektorów słonecznych z 2-3 kolektorami płaskimi, wspomagających podgrzewanie ciepłej wody użytkowej z systemem zapewniającym ciągłość pracy instalacji, magazynem energii i niezbędną armaturą.

⁵⁰ Oś Priorytetowa IV Gospodarka niskoemisyjna, Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii. Kwota dofinansowania: 4 050,53 tys. zł (co stanowiło do 85% kosztów kwalifikowalnych).

⁵¹ Zaplanowano inwestycję polegającą na zaprojektowaniu i budowie 239 szt. instalacji fotowoltaicznych, 41 szt. kolektorów słonecznych i 19 szt. instalacji kotłów na biomasę.

⁵² „Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Miasta Wieluń” w wysokości 747,75 tys. zł oraz „Realizacja programu – ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Wieluń edycja II” (PONE II) (wartość zadania 2 603,8 tys. zł, dofinansowanie 1 148,79 tys. zł.).

W Urzędzie, zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o efektywności energetycznej, stosowano co najmniej jeden ze środków poprawy efektywności energetycznej wymienionych w art. 6 ust. 2 tej ustawy. W okresie objętym kontrolą na stan Urzędu został zakupiony samochód z napędem hybrydowym w miejsce samochodu z silnikiem spalinowym. Ponadto w Urzędzie dokonywana była sukcesywna wymiana żarówek i opraw elektrycznych na ledowe oraz zakup sprzętu komputerowego o możliwie najlepszej klasie energetycznej.

(akta kontroli str. 1827-1832, 2257-2258, 2325, 2328)

Gmina nie informowała o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej na swojej stronie internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o efektywności energetycznej.

(akta kontroli str. 2252, 2256)

W okresie objętym kontrolą Gmina nie realizowała zielonych zamówień publicznych. Jak wyjaśnił Burmistrz: „na etapie rozeznania rynku każdorazowo analizowana jest możliwość zastosowania zielonych zamówień publicznych, jednak zazwyczaj z uwagi na wyższe koszty towarzyszące tego typu rozwiązaniom ich realizacja wydaje się być nieuzasadniona finansowo”. W Urzędzie nie wprowadzono pisemnych zasad dotyczących systemu zarządzania środowiskowego. Burmistrz wyjaśnił, że „działania w tym zakresie zostały jasno sprecyzowane w ustawach szczegółowych, które są podstawą działań środowiskowych w Urzędzie”.

(akta kontroli str. 419)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Burmistrz wbrew obowiązкови określönemu w art. 17 ustawy Poś nie opracował Programu Ochrony Środowiska⁵³. W konsekwencji powyższego:
  - polityka ochrony środowiska w Gminie nie była realizowana na podstawie obowiązkowego gminnego programu ochrony środowiska;
  - nie realizowano obowiązku składania raportów na temat wykonania programów ochrony środowiska, o którym mowa w art. 18 ust. 2 i 3 ustawy Poś.

Wyjaśniając przyczyny takiego stanu Burmistrz wskazał, że dopiero w 2021 r. przystąpiono do opracowania nowego GPOŚ w związku z realizacją zadania GOZ i prowadzeniem działań mających na celu nabycie nieruchomości pod rozbudowę PSZOK.

(akta kontroli str. 418, 1095, 1100-1101)

NIK wskazuje, że ustawodawca w art. 14 ust. 2 Poś, zobowiązał Gminy do prowadzenia polityki ochrony środowiska (rozumianej jako zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju), za pomocą gminnych programów ochrony środowiska i nie przewidział w tym zakresie żadnych wyjątków.

2. Wbrew obowiązкови określönemu w art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, systemem kontroli zarządczej nie objęto w wystarczającym stopniu skutecznego przydziału obowiązków, gdyż w zakresach czynności nie uwzględniono zadań dotyczących GOZ i nie wyznaczono osoby odpowiedzialnej za nadzór, koordynację i monitoring działań na rzecz GOZ (w tym realizacji projektu pilotażowego). Powyższe było działaniem nierzetelnym, a także

⁵³ Zgodnie z którym „Organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Przyjęty uchwałą nr XXIV/237/04 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 17 grudnia 2004 r. Program Ochrony Środowiska opracowany został do 2012 r.

niezgodnym z standardami kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r.⁵⁴). Zgodnie z ww. przepisami struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań jednostki, a zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny, zaś aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

Jak wyjaśnił Burmistrz „w latach 2015-2019 (marzec) w Urzędzie utworzono etat, w ramach którego prowadzono m.in. nadzór nad realizacją pilotażowego programu gospodarki o obiegu zamkniętym, jednakże po wypowiedzeniu umowy przez dotychczasowego pracownika i zmniejszony wolą Rady zakres działań w kierunku wdrożenia GOZ, etat nie został ponownie obsadzony. Ponadto w zakresach obowiązków pracowniczych wprowadzono zapis uniwersalny, umożliwiający wydanie przez przełożonego polecenia pracownikowi w każdym czasie i tak było w sytuacji projektu pilotażowego”.

(akta kontroli str. 756-892, 2241, 2243, 2325, 2328)

NIK podkreśla, że umieszczany w zakresie obowiązków punkt zobowiązujący pracownika do wykonywania innych poleceń przełożonego, powinien stanowić doprecyzowanie określonego w umowie zakresu obowiązków w granicach określonych rodzajem umówionej pracy. Zatem powoływanie się na zlecenie pracownikowi innych zadań wchodzących w skład działania Wydziału nie może mieć charakteru ciągłego. Zapis taki stanowi raczej dla pracodawcy możliwość powierzenia zadań, których nie można było z góry przypisać/przydzielić lub w przypadku wystąpienia nagłych potrzeb. Natomiast realizacja zadań na rzecz GOZ, które są zadaniami długofalowymi, powinna, w ocenie NIK, znaleźć odzwierciedlenie w zakresach czynności pracowników Urzędu.

3. Burmistrz, wbrew obowiązki określonej w art. 3 ust. 2 pkt 9 ucp, nie udostępniał na stronie internetowej Urzędu oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o:
- a) podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, zawierające firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
  - b) miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
  - c) osiągniętym przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w danym roku kalendarzowym, wymaganym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, poziomie składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, zwanym dalej "poziomem składowania", oraz poziomie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
  - e) zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym⁵⁵ zawierające:

⁵⁴ Dz. Urz. MF. Nr 15, poz. 84.

⁵⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1622.

- firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres zbierającego zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
  - adresy punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie danej gminy,
- f) adresach punktów zbierania odpadów folii, sznurka oraz opon, powstających w gospodarstwach rolnych lub zakładów przetwarzania takich odpadów, jeżeli na obszarze gminy są położone gospodarstwa rolne.

Jak wyjaśnił Burmistrz było to spowodowane niedopatrzeniem i niezwłocznie zostanie uzupełnione.

(akta kontroli str. 1096, 1107)

4. Gmina wbrew obowiązкови określoneму w art. 3b ucp^g, w latach 2021-2022 nie osiągnęła wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:
- za 2021 r. poziom ten wyniósł w Gminie 15,59% przy wymaganym minimalnym poziomie 20% wagowo;
  - za 2022 r. - poziom ten wyniósł w Gminie 15,84% przy wymaganym poziomie co najmniej 25% wagowo.

Jak wyjaśnił Burmistrz pomimo podejmowanych przez Gminę działań w zakresie edukacji ekologicznej wciąż niska jest świadomość społeczna dotycząca istotnej roli prawidłowej segregacji odpadów. Ponadto obowiązujące przepisy utrudniają kontrolę oraz dalsze egzekwowanie poprawnej segregacji odpadów w zabudowie wielorodzinnej, stanowiącej znaczną część ogółu mieszkańców.

(akta kontroli str. 1093, 1518-1521, 2251, 2254)

5. Burmistrz, w okresie od 6 września 2019 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. 27 lipca 2023 r., wbrew obowiązкови określoneму w art. 9u ust. 1a ucp^g⁵⁶, w niewystarczający sposób sprawował kontrolę w stosunku do podmiotu odbierającego odpady komunalne – Przedsiębiorstwa Komunalnego sp. z o.o. w Wieluniu, Burmistrz tylko raz przeprowadził kontrolę (w maju 2022 r.) w sytuacji, gdy w myśl ww. przepisu, kontrola przestrzegania i stosowania przepisów ustawy przez ww. podmiot winna być prowadzona co najmniej raz na dwa lata.

Jak wyjaśnił Burmistrz, kontrola podmiotu odbierającego odpady komunalne odbyła się po upływie wskazanego dwuletniego terminu na jej przeprowadzenie, jednakże podmiot ten świadczy usługę odbioru odpadów komunalnych nieprzerwanie od wielu lat i jest wyłaniany w drodze przetargu, w którym zobowiązany jest do świadczenia usług zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ponadto jest to spółka gminna, nad którą sprawowany jest nadzór właścicielski. Burmistrz zobowiązał się do przestrzegania ustawowych terminów w przyszłości.

(akta kontroli str. 49, 1508-1517, 2251, 2254)

6. Gmina nie informowała o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej na swojej stronie internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, co było sprzeczne z art. 6 ust. 3 ustawy o efektywności energetycznej.

Zgodnie z wyjaśnieniami Burmistrza było to wynikiem przeoczenia.

(akta kontroli str. 2252, 2256)

⁵⁶ Dodanym przez art. 1 pkt 35 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz.1579, ze zm.) zmieniającej ucp^g z dniem 6 września 2019 r.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli działania, które podejmowała Gmina związane z wdrażaniem gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), nie były w pełni prawidłowe i skuteczne.

Działania na rzecz GOZ koncentrowały się przede wszystkim na realizacji ustawowych zadań i obowiązków dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi⁵⁷, dotyczących w szczególności: zapewnienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych; zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami; prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych na rzecz prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi (w tym selektywnego zbierania odpadów komunalnych), a także efektywności energetycznej.

Jednakże w Gminie nie opracowano projektu Programu Ochrony Środowiska; nie osiągnięto w latach 2021-2022 wymaganych prawem poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, a także uchybiono ustawowemu terminowi prowadzenia kontroli w stosunku do podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

Ponadto systemem kontroli zarządczej nie objęto w wystarczającym stopniu procesu skutecznego przydziału obowiązków, a w zakresach czynności nie uwzględniono zadań dotyczących GOZ i nie wyznaczono osoby odpowiedzialnej za nadzór, koordynację i monitoring działań na rzecz GOZ (w tym projektu pilotażowego). Gmina nie udostępniała także na stronie internetowej Urzędu oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. a-c i e-f ucp, ani nie informowała o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o efektywności energetycznej.

OBSZAR

2. Przeprowadzenie projektu pilotażowego dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym

Opis stanu
faktycznego

1. W październiku 2017 r. Gmina zawarła porozumienie z NFOŚiGW ustalające zasady współpracy przy dofinansowaniu ze środków NFOŚiGW przedsięwzięć dotyczących upowszechniania doświadczeń we wdrażaniu idei gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie gminy w oparciu o pilotażowe, kompleksowe koncepcje realizowane w gminie (Porozumienie GOZ). Projekt realizowany był w ramach programu priorytetowego 2.4. „Gospodarka o obiegu zamkniętym w gminie – program pilotażowy”⁵⁸. Zgodnie z założeniami programu, miał on nie koncentrować się tylko na segregacji odpadów, ale obejmować także efektywne wykorzystanie surowców wtórnych, system transportu przyjaznego środowisku, rekultywację terenów zdegradowanych oraz edukację.

W ramach projektu, w Gminie planowano następujące inwestycje:

- Budowę kompostowni i modernizację linii sortowniczej, budowę linii do wytwarzania RDF⁵⁹ z frakcji kalorycznej odpadów komunalnych w II połowie 2017 r. Planowany koszt całkowity przedsięwzięcia 5 000 tys. zł (po 2 500 tys. zł – dotacji i pożyczki NFOŚiGW);
- Budowę linii do wytwarzania RDF z frakcji kalorycznej odpadów komunalnych (191212) w I kwartale 2018 r. Planowany koszt całkowity przedsięwzięcia 3 000 tys. zł (po 1 500 tys. zł – dotacji i pożyczki NFOŚiGW);

⁵⁷ Wynikających w szczególności z: ucp, a także ustawy o odpadach.

⁵⁸ Prace koncepcyjne i planistyczne oraz uzgodnienia z NFOŚiGW obejmowały następujące niezbędne inwestycje, jakie miały zostać zrealizowane w ramach programu pilotażowego: budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów, budowa kompostowni, rozbudowa linii segregacji odpadów komunalnych do produkcji RDFu, budowa biogazowni oraz edukacja ekologiczna mieszkańców.

⁵⁹ RDF (skrót od ang. Refuse Derived Fuel) jest określeniem stosowanym w odniesieniu do frakcji kalorycznej odpadów o dużej wartości opałowej (zwykle około 18 MJ na kilogram masy), które nie nadają się do recyklingu.

a także edukację wszystkich grup wiekowych i zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Planowany koszt całkowity przedsięwzięcia 2 000 tys. zł (1 600 tys. zł – dotacja NFOŚiGW).

(akta kontroli str. 51, 1833-1838, 2252, 2256)

2.1. Przygotowanie i planowanie projektu pilotażowego GOZ

Gmina przygotowała „Koncepcję wdrożenia gospodarki o obiegu zamkniętym w gminie” (dalej: Koncepcja GOZ), stanowiącą podstawę do udzielenia dofinansowania przez NFOŚiGW zgodnie z § 1 ust. 1 Porozumienia GOZ. Koncepcja GOZ obejmowała charakterystykę Gminy Wieluń, opis idei GOZ wraz z prawodawstwem unijnym oraz rolę Gminy w rozwoju GOZ, przedstawioną w ujęciu wąskim obejmującym wyłącznie gospodarkę odpadami komunalnymi oraz w ujęciu szerokim uwzględniającym dodatkowo działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetyki, transportu oraz budowania kapitału społecznego. Jak wyjaśniła Zastępca Burmistrza: „założenia programu pilotażowego charakteryzowały się innowacyjnością i subsydiarnością, niemniej wskazane w projekcie zadania napotykały problemy związane z sytuacją gospodarczą i finansową, co spowodowało, że wiele założeń programu pilotażowego pozostaje do dziś poza zasięgiem finansowym Gminy pomimo otrzymanego dofinansowania. Z uwagi na powyższe, rezultaty będą także widoczne dopiero w przyszłości”.

(akta kontroli str. 1843-1875, 2252, 2256, 2325, 2328)

Zgodnie z § 1 ust. 3 Porozumienia GOZ, Koncepcja GOZ wymagała uzgodnienia z NFOŚiGW oraz zaopiniowania przez Ministra Środowiska. Urząd nie dysponował jednak stosownymi opiniami i uzgodnieniami Koncepcji GOZ. Jak wyjaśnił Burmistrz przy realizacji projektu pilotażowego wielokrotnie uczestniczył w spotkaniach roboczych z przedstawicielami Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz NFOŚiGW.

(akta kontroli str. 1097-1099, 1107-1108, 2228, 2230, 2234-2235, 2242, 2245)

2.1.1. Faza przygotowania (analizy)

Przygotowanie projektu pilotażowego GOZ nie było poprzedzone udokumentowanymi analizami. Nie identyfikowano głównych interesariuszy oraz grup docelowych, ani kluczowych problemów, zagrożeń i trudności.

Jak wyjaśnił Prezes NFOŚiGW: „Kluczowe ryzyka, zagrożenia, grupy docelowe zostały omówione we wnioskach o dofinansowanie w ramach analizy opcji, opisu przedsięwzięć (...) Program miał charakter pilotażowy i doświadczenia oraz wnioski z jego realizacji miały stanowić podstawę zdefiniowania ryzyk, problemów, zagrożeń i trudności. Założeniem projektu było upodmiotowienie gminy i nieskrępowanie jej aktywności, kreatywności i inicjatywy, co mogło pozwolić na analizę i ocenę post factum”.

(akta kontroli str. 53, 1876-1915, 2228, 2231)

2.1.2. Faza planowania

Zaplanowane działania na rzecz GOZ nie były poprzedzone konsultacjami z Radą Miejską w Wieluniu ani ze społecznością lokalną, co spowodowało, że zaplanowane w szerszym ujęciu zadania GOZ, tj. budowa biogazowni oraz elektrociepłowni do spalania biomasy, nie zostały zrealizowane. Rada Miejska w Wieluniu nie wyraziła zgody na wprowadzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego umożliwiających ich powstanie. Nie określono też szczegółowego harmonogramu wdrożenia projektu pilotażowego GOZ oraz kamieni milowych ani podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań.

W opracowywanych na lata 2019-2022 rejestrach ryzyka nie uwzględniano kluczowych problemów, zagrożeń i trudności w zakresie realizacji przedsięwzięć GOZ dofinansowanych z UE i NFOŚiGW w celu minimalizowania ryzyka nieterminowej ich

realizacji. Jak wyjaśnił Burmistrz realizacja przedsięwzięć GOZ „nie była postrzegana jako zadanie generujące zagrożenia i trudności, zatem nie zostało ujęte w ryzykach”.
(akta kontroli str. 52-53, 1098, 1107, 1876-1915, 1916-2013, 2241- 2244)

2.2. Faza realizacji

W ramach projektu pilotażowego Gmina zrealizowała na podstawie umowy dotacji nr 31/2020/Wn05/OZ-uk-go/D na kwotę 3 406,83 tys. zł oraz umowy pożyczki nr 32/2020/Wn05/OZ-uk-go/P na kwotę 3 406,93 tys. zł, rozbudowę instalacji biologicznego przetwarzania odpadów⁶⁰ w Rudzie z infrastrukturą towarzyszącą. Zadanie zrealizowano w latach 2019-2021 i wydatkowano łącznie 6 858,26 tys. zł.

Na terenie kompostowni znajdował się:

- plac dojrzwiania;
- jednokondygnacyjny budynek kompostowni tunelowej (trzy bioreaktory betonowe 1,2,3);
- zlokalizowane trzy wjazdy do tuneli kompostowni;
- pomieszczenie techniczne;
- biofiltr;
- oraz sprzęt zakupiony w ramach projektu *Budowa Systemu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Rudzie z infrastrukturą towarzyszącą*.

W widocznym miejscu na froncie budynku została umieszczona tablica informacyjna o pozyskaniu dofinansowania na rozbudowę instalacji biologicznego przetwarzania odpadów w Rudzie z infrastrukturą towarzyszącą ze środków NFOŚiGW.

Pozostałe planowane w ramach GOZ inwestycje nie zostały zrealizowane, bowiem, jak wyjaśnił Burmistrz, „zmieniająca się sytuacja prawna w zakresie gospodarki odpadami, która wpływała na celowość inwestycji oraz zmieniająca się sytuacja gospodarcza w zakresie cen usług i materiałów budowlanych spowodowała zmianę celów priorytetowych gminy w zakresie GOZ. Zakładane w Porozumieniu GOZ koszty okazały się kilkukrotnie niższe niż koszty wynikające z obecnych cen rynkowych”.

(akta kontroli str. 483, 1197-1201, 2014-2073, 2098-2160)

2.3. Faza zamknięcia

W wyniku realizacji projektu pilotażowego, po uzyskaniu pozwolenia zintegrowanego oraz statusu instalacji komunalnej, zaczęła funkcjonować instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów⁶¹. Wydatki na projekt pilotażowy były zgodne z założeniami programu pilotażowego GOZ oraz umowami z NFOŚiGW⁶². Pierwotny termin zakończenia przedsięwzięcia został wyznaczony na 31 sierpnia 2020 r., ale z uwagi na epidemię COVID-19 został przesunięty o rok, na 31 sierpnia 2021 r. W kwietniu 2019 r. rozpoczęto prace budowlane. W marcu 2021 r. uzyskano pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, a w maju 2021 r. podpisano protokoły odbioru końcowego i przekazania w użytkowanie oraz nastąpiło oficjalne otwarcie kompostowni. Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z wydanymi decyzjami, m.in.: uzyskanym pozwoleniem na użytkowanie – decyzją nr 45/2020 z dnia 23 czerwca 2020 r. oraz wydaną decyzją w sprawie pozwolenia zintegrowanego (ŚrIII.7222.76.2021.AW) z dnia 23 marca 2021 r.

(akta kontroli str. 1197-1201)

Gmina nie przekazywała do NFOŚiGW miesięcznych informacji o postępie w realizacji przedsięwzięć finansowanych ze środków NFOŚiGW, w terminie do 10

⁶⁰ O której mowa w art. 38b ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach.

⁶¹ Wydajność kompostowni przewidziano na 23 600 Mg/rok;

⁶² Rozliczenia końcowe w ramach umów: dotacji 31/2020/Wn05/OZ-uk-go/D oraz pożyczki 32/2020/Wn05/OZ-uk-go/P zostały złożone w czerwcu 2021 r.

dnia każdego miesiąca ani rocznych sprawozdań z realizacji Koncepcji GOZ w terminie do 31 marca w roku następującym po roku, który objęty był sprawozdaniem, o których mowa w § 4 ust. 5-6 Porozumienia GOZ.

Gmina nie przedłożyła także raportu końcowego z realizacji Koncepcji GOZ, zgodnie z § 4 ust. 7 Porozumienia GOZ, pomimo że termin przedłożenia raportu minął 30 kwietnia 2023 r. Dopiero w trakcie trwania kontroli NIK, NFOŚiGW zażądał raportu końcowego z wdrażania Koncepcji GOZ pismem z dnia 2 czerwca 2023 r.

(akta kontroli str. 1098, 1107-1108, 2228, 2231)

W ramach umowy z Gminą w zakresie realizacji przedsięwzięć dofinansowanych ze środków NFOŚiGW, Fundusz przeprowadził jedną kontrolę – analizę dokumentów. Nie sformułowano wówczas żadnych zastrzeżeń. Jak wyjaśnił Prezes NFOŚiGW „wobec wystąpienia o wydłużenie terminu osiągnięcia efektu ekologicznego, planowane jest przeprowadzenie kontroli terenowej”.

(akta kontroli str. 2228, 2231, 2240)

Efekt rzeczowy w ramach realizacji projektu pilotażowego został osiągnięty zgodnie z warunkami umownymi (umowa dotacji nr 31/2020/Wn05/OZ-uk-go/D oraz umowa pożyczki nr 32/2020/Wn05/OZ-uk-go/P). Gmina nie przedłożyła do NFOŚiGW dokumentów potwierdzających Trwałość Przedsięwzięcia dla efektu rzeczowego – Raportów rocznych i Raportu końcowego z utrzymania trwałości efektów osiągniętych w wyniku realizacji przedsięwzięcia do czego zobowiązywały ww. umowy. W trakcie trwania kontroli NIK, NFOŚiGW wystąpił w trybie roboczym z przypomnieniem o obowiązku corocznego składania dokumentów potwierdzających *Trwałość przedsięwzięcia*.

(akta kontroli str. 2074-2097, 2161-2227, 2229, 2232-2233, 2236-2239)

Gmina nie składała do NFOŚiGW raportów rocznych w terminie do 30 stycznia roku następującego po roku kalendarzowym, którego raport dotyczy, a NFOŚiGW ich nie egzekwował. Jak wyjaśnił Prezes, zrezygnowano z pisemnej sprawozdawczości z uwagi na bieżący kontakt z Beneficjentem związany z realizacją przedmiotowych umów o dofinansowanie i wiążącymi się wymogami sprawozdawczymi przy składanych rozliczeniach.

(akta kontroli str. 1098, 1100-1101, 2228-2229, 2242, 2245)

W zakresie osiągnięcia efektu ekologicznego⁶³, Gmina zwróciła się do NFOŚiGW (w październiku 2022 r.) o wydłużenie daty osiągnięcia efektu z 31 grudnia 2022 r. na 31 grudnia 2023 r. oraz przedłożenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu ekologicznego do dnia 30 kwietnia 2024 r. (zamiast 30 kwietnia 2023 r.) Do dnia zakończenia kontroli tj. 27 lipca 2023 r. procedowane było w NFOŚiGW podpisanie Aneksu wprowadzającego ww. terminy.

Efekt projektu pilotażowego nie został dotychczas określony, bowiem, jak wyjaśniła Zastępca Burmistrza, przedłużająca się procedura uzyskania pozwolenia na wprowadzanie do obiegu polepszacza glebowego dla kompostowni spowodowała, że osiągnięcie efektu będzie miało miejsce w późniejszym terminie.

(akta kontroli str. 53-54, 2229, 2232-2233, 2242, 2245-2250)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zaplanowane działania na rzecz GOZ nie były poprzedzone analizami i konsultacjami z Radą Miejską w Wieluniu ani ze społecznością lokalną. Nie określono też szczegółowego harmonogramu wdrożenia projektu pilotażowego GOZ oraz kamieni milowych, ani podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań.

⁶³ Tj. ograniczenia masy składowanych odpadów: 3000 (Mg/rok).

W wyjaśnieniach Burmistrz podkreślił, że „precyzyjny harmonogram realizacji zadań na rzecz GOZ nie został opracowany z uwagi na zmieniające się potrzeby Gminy w zakresie gospodarki odpadami oraz dużą zmienność rynku, w tym cen usług i materiałów budowlanych, a także wielokrotnie planowane zmiany w przepisach dotyczących gospodarki odpadami”.

(akta kontroli str. 1098, 1107, 1876-1915, 2242, 2244)

2. Gmina nie opracowywała i nie przekazywała do NFOŚiGW wymaganych dokumentów (wynikających z postanowień Porozumienia GOZ i umów nr 31/2020/Wn05/OZ-UK-go/P oraz nr 32/2020/Wn05/OZ-UK-go/P na realizację przedsięwzięcia pn.: „Rozbudowa instalacji biologicznego przetwarzania odpadów w Rudzie z infrastrukturą towarzyszącą”).

W przypadku Porozumienia GOZ wbrew obowiązkom zawartym w § 4 ust. 5-7 Porozumienia do NFOŚiGW nie przedkładano:

- miesięcznych informacji o postępie w realizacji przedsięwzięć finansowanych ze środków NFOŚiGW, w terminie do 10 dnia każdego miesiąca;
- rocznych sprawozdań z realizacji Koncepcji GOZ w terminie do 31 marca w roku następującym po roku, który objęty był sprawozdaniem;
- raportu końcowego z realizacji Koncepcji.

W przypadku umowy dotacji nr 31/2020/Wn05/OZ-uk-go/D wraz z aneksami (ostatni przedłożony Kontrolerowi NIK aneks nr 3/1520 z 29 grudnia 2021 r.) oraz umowy pożyczki nr 32/2020/Wn05/OZ-uk-go/P wraz z aneksami (ostatni przedłożony Kontrolerowi NIK aneks nr 3/1521 z 29 grudnia 2021 r.) nie przedłożono do NFOŚiGW:

- dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu ekologicznego przedsięwzięcia do 30 kwietnia 2023 r. (zgodnie z pkt 9 warunków szczególnych ww. umów);
- dokumentów potwierdzających *Trwałość Przedsięwzięcia* – w terminie 120 dni od daty zakończenia każdego roku kalendarzowego w okresie Trwałości Przedsięwzięcia (zgodnie z pkt 8 warunków szczególnych ww. umów);
- raportów rocznych w terminie do 30 stycznia roku następującego po roku kalendarzowym, którego raport dotyczy (zgodnie z §10 ust. 3 umowy dotacji i §11 ust. 3 umowy pożyczki).

Wyjaśniając powody powyższej sytuacji Burmistrz wskazał, że Gmina wniosowała o wydłużenie terminu osiągnięcia efektu ekologicznego do dnia 31 grudnia 2023 r. oraz przedłożenia dokumentów do dnia 30 kwietnia 2024 r. (pismo IR.041. 00007.2020).

Ponadto Prezes NFOŚiGW wyjaśnił, że „wobec obowiązków sprawozdawczych, informujących o postępach na projekcie przy każdym przedkładanym wniosku o płatność, uznano, iż nie jest konieczne generowanie dodatkowych sprawozdań w zakresie realizowanych projektów”.

NIK wskazuje, że Porozumienie GOZ nie zostało jednak zmienione, by uwzględnić podjęte w trakcie realizacji projektu ustalenia, a Gmina nie przedłożyła zgody NFOŚiGW na wydłużenie terminu osiągnięcia efektu ekologicznego do dnia 21 grudnia 2023 r. oraz przedłożenia dokumentów do dnia 30 kwietnia 2024 r.

(akta kontroli str. 1097-1099, 1107-1108, 2228-2229, 2231-2233, 2242, 2245-2250)

Projekt pilotażowy GOZ w Gminie Wieluń nie został przeprowadzony w pierwotnie planowanym zakresie, ograniczając się do budowy kompostowni na składowisku odpadów w Rudzie. Efekt ekologiczny tej inwestycji wciąż nie jest znany. Jednakże powinna się ona przyczynić do lepszego zagospodarowania bioodpadów, a przez to wpisać się w cele GOZ. Zdaniem NIK przygotowanie i planowanie projektu pilotażowego GOZ w Gminie nie było w pełni rzetelne z uwagi na nieokreślenie precyzyjnego i możliwego do realizacji harmonogramu działań, zawierającego podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań. Także wbrew zawartym umowom i Porozumieniem, Gmina nie opracowywała i nie przekazywała do NFOŚiGW wymaganych dokumentów. W pozostałym zakresie zadanie budowy kompostowni zostało zrealizowane w terminach uzgodnionych z NFOŚiGW oraz zgodnie z warunkami umów nr 31/2020/Wn05/OZ-UK-go/P i nr 32/2020/Wn05/OZ-UK-go/P.

4. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę oraz następujące wnioski:

Uwaga Należy uwzględnić rozszerzenie Strategii Rozwoju Gminy Wieluń, jak i pozostałych programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o zapisy dotyczące GOZ oraz określić szczegółowe cele i działania na rzecz wsparcia gospodarki o obiegu zamkniętym (w szczególności dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów).

Wnioski

1. Sporządzenie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wieluń zgodnie z art. 17 ustawy Poś oraz przedłożenie Radzie Miejskiej w Wieluniu.
2. Uwzględnienie realizowanych zadań dotyczących GOZ w zakresach czynności pracowników Urzędu.
3. Udostępnianie na stronie internetowej Urzędu oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 9 ucpg.
4. Przeprowadzanie kontroli w stosunku do podmiotów odbierających odpady komunalne zgodnie z art. 9u ust. 1a ucpg.
5. Poinformowanie o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej na swojej stronie internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o efektywności energetycznej.
6. Opracowanie i przekazanie do NFOŚiGW dokumentów wymaganych na podstawie umów i Porozumienia GOZ.

5. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 20... września 2023 r.

Kontroler

Magdalena Łysek

Specjalista kontroli państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektor

Piotr Walczak

Radca Prezesa

podpis

